

David Duke – populista

*Na dnes více než třicet let starý záznam rozhovoru s Davidem Dukem, tehdy členem Sněmovny reprezentantů státu Louisiana, natrefil náš redakční kolega v ošumělé knížce novináře a scénáristy Radka Johna *Jak jsem viděl Ameriku* (1990), odložené do knihobudky. Nejde však pouze o kuriozitu, pásnoucí k začátku letní sezony, za ta uplynulá desetiletí se přece mnohé americké problémy, kdysi vzdálené, exotické, pomalu stávají i našimi problémy – vždyť doháníme, napodobujeme, seč můžeme – proto jsme se jej v poněkud zestručnělé podobě rozhodli reprodukovat. Leccos bude středoevropskému (!) čtenáři dosti povědomé...*

Otázky kladou mladí pokrokoví novináři z různých zemí, Rus Lev ze Sovětského svazu, Izraelec Rafi, Leonissah ze Zimbabwe, Odette z Chile, dále Carmen, Nasir a jednou se ptá i sám John, „Čech židovského původu“. Do „fenoménu Duke“ je „na válečné poradě“ ve svém bytě uvádí nejmenovaný „nezávislý žurnalista“ z New Orleansu. Z jeho dlouhého proslovu vyjímáme:

„David Duke byl zvolen, protože místní tisk odvedl špatnou práci [hle, mediokracie!]. Nechali vyhrát člověka, který je na fotografii z mládí oblečen v nacistické uniformě. Teď bude kandidovat na senátora tohoto státu. Zatím je pro něj v Louisianě asi dvacet pět procent voličů. Jestli jeho popularita poroste, můžeme se dočkat strašných věcí. – Duke je ovšem i symbolem situace v New Orleansu. Jedna třetina populace je tu velmi chudá. Padesát procent obyvatel jsou černí. Mnoho bílých svobodných žen se muselo vystěhovat z centra do čtvrtí v okolí kvůli své bezpečnosti. Celý downtown je dnes nebezpečný, nabitý crackem a kokainem, ovládaný gangy ze čtvrtí pro lidi s nízkým příjmem. Sídliště pro chudé

byla postavena, aby se i černoši mohli v New Orleansu zapojit do hlavního ekonomického proudu. Výsledek je ovšem žalostný. A Duke toho využívá, podporuje hněv bílých na černé. Umí dokonale těžit ze situace. Při oslavách narození Martina Luthera Kinga začali mladí černoši napadat bílé. To mnoho bělochů po celých Spojených státech vyděsilo. Duke v té chvíli nabídl svůj program ochrany bílých. – Podařilo se mu dobýt popularitu během pěti měsíců. Jeho volební obvod je okrajové sídliště v New Orleansu, kde žije devadesát devět procent bílých, vesměs velmi konzervativních a poměrně bohatých. Týden před volbami levě orientovaní studenti uspořádali demonstraci v nákupním středisku Dukových voličů s hesly ‚Pryč s Dukem, pryč s nacisty‘. Lidé, kteří přišli nakupovat, byli ovšem rozzuření, že v jejich klidné čtvrti probíhá demonstrace. Zpravodajům televize říkali do kamery: Máme rádi Duka, nemáme rádi demonstrace. – Dukova volební kampaň byla sensační. Šel od domu k domu. Někde se zdržel i dvacet minut. Byl jako politik starých časů. Už nemluvil o holocaustu. Byl příjemný. A Louisiana je velmi konzervativní stát. Dnes je tady přímo cítit frustrace dělníků a pracujících. Všichni vidí, jak americký průmysl utíká do ciziny. Jak roste zločinnost. Obyvatelé Louisiany by zase chtěli romantickou bílou Ameriku: rodiny žijící na farmách, dveře odemčené i přes noc – nedokážou pochopit, že n i c t a k o v é h o u ŷ n e e x i s t u j e a e x i s t o v a t n e b u d e [Kam kráčíš, Česko?“] Duke ovšem dokáže s tímhle dokonale pracovat. A nejen on. Nacisté dnes objíždějí farmářské státy Iowa, Kansas, Missouri, Nebrasku. Nejsou idioti – nevozí s sebou svastiky. Rozdávají na farmách knihy a časopisy, které obviňují vládu z kolapsu farmářské politiky. – Duke si založil Populistickou stranu, (...) jeho příznivci ani nevědí, že jejich myšlení je nacistické. Hlásá pouze: Zastavme vliv Japonců a mezinárodních bank řízených Židy. Podporujeme malé farmáře. Kupodivu není Duke proti potratům, ale to jen proto, že by chtěl sterilizovat bezdomovce a toxikomany. Museli byste zažít obavy, jaké dnes mají bílí obyvatelé New Orleansu, abyste je pochopili. Většina bílých se neodvážá ve svém městě do parku ani přes den. Duke artikuluje jejich strach. – Jeho myšlenky jsou mimořádně nebezpečné, protože jimi dokáže ovlivnit řadu lidí. Pro bílé je dnes v Louisianě hrdinou. Zeptejte se na něj v místních barech.“

Míru autenticity, jak samotného rozhovoru, tak nastíněného obrazu (či spíše „konstrukce“), nechť čtoucí zváží sám. Frontová linie mezi dvěma diametrálně odlišnými pohledy na svět je tu nicméně vykreslena vcelku věrně. Pro progresivisty „není alternativy“, chtějí chránit svou biokulturní identitu – bělošství – je demagogie, „mimořádně nebezpečná“, „strašná věc“ apod.

Tým novinářů čeká na Duka v hlavním stanu jeho „Populistické strany“, který je současně redakcí novin a skladem propagačních triček. Kanceláře jsou nahoře. Zkoušejí „zatím něco vytáhnout“, píše John, z jeho sekretářky. Ta jim říká o zákonu, který její šéf navrhl, aby žadatelé o bezplatnou zdravotní péči měli nařizeno podrobit se testu na drogy. Samozřejmě, že neprošel. To už ale vstupuje „usměvavý, pečlivě oholený pětatřicátník v bílé košili s kravatou a v obleku a jen co usedne ke stolku, říká:

Nevím, co vám o mně kdo řekl. Moje filosofie je jednoduchá. (...) Chceme chránit evropské přistěhovalce, jejich kulturu, Goetha, Beethovena, Hegela, jejich hodnoty, hudbu, architekturu, sociální systém. Zvýšený počet imigrantů z třetího světa ohrožuje zachování našich hodnot. Lidé nejsou stejní. (...) Každý je rasista. Indiáni, Mexičani, kdokoliv. Miluju své kořeny. A rozumím jiným, že zas milují své. Žijme pohromadě a chraňme každý svou kulturu.

Proč myslíte, že jste ve své zemi tak kontroverzním politikem?

Myslím stejně jako většina bílých Američanů, ale na rozdíl od nich to říkám veřejně, oni se bojí.

Síla Ameriky byla vždycky v tom, že přijímala imigranty. Najednou se přílivu nových lidí chcete bránit?

Imigrace samotná nedělá zemi silnou nebo slabou. Každý člověk na světě se snaží chránit své kořeny. Afričtí černoši chrání svou černou kulturu před bílými, stejně jako Asiaté chrání asijskou kulturu. Všichni brání vlastní hodnoty. Chceme jenom dělat totéž.

Jak?

Stejně jako třeba v Izraeli.

To znamená i ohněm a mečem...

Moje politika není násilné potlačování menšin. Nechci nikoho utlačovat. Myslím jenom, že kdo je tady ilegálně, by měl být poslán domů. To je jednoduché. Porušil zákon. A měli bychom se bránit další imigraci.

Jaká je vaše politika ve vztahu k americkým černochem?

Myslím, že potřebují mnoho pomoci.

Jak jim chcete pomáhat s vaší organizací pro bílé?

Mají vlastní organizace, které jim mohou pomoci. Proč by měli žít na náš účet, když navíc šíří po celých Spojených státech drogy a násilí? My bychom se měli snažit prosazovat kvalitnější sociální zabezpečení pro bílé spoluobčany – pro svobodné matky například, které jsou ohrožovány černými zločinci. Tato země je plná historek o tom, jak černí jsou utlačováni bílými. Ve skutečnosti je to dnes naopak. Černí mají zaručená stipendia, bezplatné studium na univerzitách, pracovní místa, protože každá firma musí mít určité procento černých zaměstnanců. Berou příležitost bílým, i když na to nemají schopnosti. Bílí a černí mají odlišné kultury. Ať každý chrání tu svou. Bílí mají schopnost abstraktně

myslet, objevovat špičkové technologie. Černí mají zase větší genetické dispozice třeba pro sport.

A co ti zbylí? Černí, co nemohou sportovat?

Měli by se snažit pracovat tvrději, víc studovat. Musí zkoušet, kde se dokážou prosadit - v hudbě například.

Opravdu si myslíte, že s takovýmihle názory můžete ve Spojených státech uspět?

Už jednou jsem uspěl. Získal jsem většinu hlasů. A to proti mně napsaly *New York Times* třináct článků, většina národních novin se mě snažila likvidovat. Kritizoval mě bývalý prezident i arcibiskup. V mém volebním obvodu bylo třicet procent voličů katolické víry. Ti naopak řekli svému faráři: Jestli budeš proti Dukovi, neuvidíš od nás ani cent. Byly proti mně velké společnosti disponující značným kapitálem. A vidíte. Zřejmě reprezentují něčí názory. Lidé dnes chtějí nezávislé politiky, kteří se, když je to třeba, umějí postavit proti všem mocným. Zvítězil jsem bez podpory velkých společností a jejich peněz. Národní noviny by mě nejraději rozsápaly. Ale kde by potom zůstala svoboda. Podle mne tato země potřebuje víc takových hlasů, jako jsem já.

Podporujete apartheid v Jižní Africe?

Myslím, že černí mají mít zaručená lidská práva i v Jižní Africe.

Myslíte si tedy, že černí mohou vládnout v Jižní Africe?

Ekonomický standard Jihoafrické republiky by šel dolů, kdyby černí řídili zemi. (...) Takhle jde v J. A. R. na univerzity více černochoů než v jiných afrických zemích. A mají se lépe než jinde v Africe.

Co je to za nesmysl? (...) To není pravda!

Podle mých informací ano.

Takže byste si přál apartheid i v Americe?

Ne, to ne.

Věříte, že bělošská kultura je lepší než černošská?

Pro mě je lepší bělošská. Pro černochoy je jistě lepší černošská. Ať si ji rozvíjejí. Jsem poslední, kdo jim v tom bude bránit.

Černí se v Americe ocitli v situaci, v jaké jsou z velké části proto, že tu byli drženi bílými v otroctví. Nemyslíte, že už kvůli tomu je potřeba jim pomoci? Není naší povinností pomáhat každému, kdo je ve špatné situaci?

To nezpochybňuji. Nechci nikoho diskriminovat. Chci jenom pomáhat také bílým, kteří jsou ve špatné situaci. Americe, která je rabována jinými zeměmi [míněno je zakupování cizím kapitálem, tehdy nově především japonským] a menšinami. Svět se nestává lepším. Máme dnes víc nemocí než dřív [AIDS], víc zločinů, drog. Rozbýváme civilizaci. Máme právo ji bránit.

Jak si tu pomoc bílým představujete?

Je třeba změnit sociální systém. Dnes platíme za sociální zabezpečení lidí desetkrát víc než před deseti lety a máme desetkrát větší zločinnost, desetkrát více drog. Kde je tedy chyba? Chudým lidem se rodí čím dál tím víc dětí na rozdíl od lidí z ostatních vrstev společnosti. Musíme přimět sociálně slabé, aby kontrolovali porodnost, což nám pak umožní stavět pro ně sídliště, platit jim vzdělání, zvyšování kvalifikace. Je třeba změnit také školský a vzdělávací systém, který je v katastrofickém stavu. Ve městech v Louisianě je šedesát pět procent černých obyvatel, ale bílí platí devadesát procent všech daní. Peníze na vzdělání se zase dělí rovným dílem všem a do škol v Louisianě chodí padesát sedm procent černých žáků. Svobodné bílé matky musí pracovat ve dvou zaměstnáních, aby mohly svým dětem platit soukromé školy, protože na veřejných školách bují černý rasismus proti bílým. Děti se tam snadno mohou stát obětí násilí nebo drog.

Jak navrhujete řešit problém drog?

Ať se dávají narkomanům jejich drogy. Utrácíme ročně deset bilionů dolarů za válku proti drogám a ta suma poroste. Takové peníze by mohly být utraceny užitečněji.

Máte problematickou minulost...

Ano. Byl jsem v Ku-klux-klanu, kam jsem vstoupil v sedmnácti letech. Od pětadvaceti do devětadvaceti jsem působil v jedné skupině Klanu. Nikdy jsem ale nebyl v žádné násilnické skupince této organizace, jedné z těch, které vytvářejí KKK špatnou pověst. Já bych si naopak přál stejné právo pro všechny lidi. Mimochodem v KKK byl také šéf Demokratické strany v Senátu. Ale naše média, která předstírají, že jsou svobodná, to nepřipomínají.

Byl jste v nacistické straně?

Byl jsem mladý. A není to jenom moje minulost. Říkají o mně, že jsem šířil nacistickou ideologii. To je dobrý příklad toho, jak se mnou média zacházejí.

Prodával jsem knihy v knihkupectví – všechny, i ty, s kterými jsem nesouhlasil včetně [Marxova] Kapitálu a Manifestu. Jsem prostě pro svobodné vyjádření názoru. Jako mladý jsem byl hodně levý, to je snad normální. Pak jsem přešel doprava, ale nejsem pravicový extrémista.

Je pravda, že jste kdysi označil holocaust za naději Evropy dvacátého století?

Holocausty provázejí historii lidstva. Když čtete bibli, zjistíte, že i Židi zorganizovali holocaust.

To bylo v daleké historii, ne ve dvacátém století...

A co dnes dělají Izraelci na arabském území?

Chcete srovnávat izraelskou politiku [proti Arabům] s politikou uplatňovanou proti Židům nacisty?

A jakých metod používáte? Teroru, když se to nebudeme bát nazvat pravým jménem...

Mluvíte o demokracii přibližně stejně jako generál Pinochet. Co o něm soudíte?

Nebyl jsem ve vaší zemi, takže o něm nevím dost. Ale nejsem pro diktaturu. Naopak – podporuji liberální vládu. Věřím, že každý člověk má právo si vybrat. Pokud vím, Pinocheta podporovaly velké společnosti. Já od mamutích společností nedostal ani cent. Mne podporují drobní farmáři. Každý dával pětadvacet dolarů na mou volební kampaň. Věřím ve svobodu a fakt, že jsem byl zvolen, svědčí o svobodě.

Dodatek

Poučení? Lidské skupiny jako celek jsou nepoučitelné. Historie učitelka se namáhá marně, to vidíme dennodenně. I Dukův povinný americký optimismus (důvěra ve svobodu, v lid, právo) se patrně rozplynul ani ne za pět let. To už byl z dobytého politického okraje (margo), nebo spíš krajíčku, odsunut zase vně (extra). Víc o jeho názorech v knize *Moje probuzení*, na patitulu s Orwellovým krédem „V časech všeobecné lži je pravdomluvnost revolučním činem“. V roce 2009 ji k českému vydání připravilo nakladatelství Kontingent. Tentýž rok v dubnu byl její autor v Praze zatčen a vyhoštěn. Nejprve však byla pro jeho politické názory zrušena ohlášená přednáška na Karlově univerzitě. Promotéry současné tzv. české alternativy to nijak nevzrušilo, a když, tak „spravedlivě“, demokraticky. Snad pořád ještě snili o Česku coby Švýcarsku Východu (Okamura se např. chystal posuzovat a instruovat české podnikatele v realityšou Čt Den D). Tihle tvorové se zvolna začli probírat až kolem Wir

schaffen das...

K tomu, co Duke říká... Víme již, že velké části našinců jsou nějaké kořeny fuk, klidně je vymění za kdekou cetku. A máme tu dokonce předvoj, vyškolený k jejich metodickému odsekávání (prvotně nenávistný i jen zblbnutý-nevědomý) – Otázka genetických dispozic pro sport je stále otevřená. U nás se jí soustavněji zabýval **Pavel Grasgruber**. A hudba? Rap, resp. hiphopová subkultura, se z černých ghett vynořila koncem sedmdesátých let. Do poloviny osmdesátých se už zase vytrácela. Pak ale přišla MTV s masivní propagací tři židovských kluků z New Yorku (Beastie Boys) a jednoho černo-bílého crossu (Run DMC/Aerosmith). **Negroizační** důsledky záhy patrné v celé generaci bílých u nás kulminovaly cirka před deseti lety, právě okolo Dukovi mise. Závěr: Jsou-li sdělovací prostředky nástrojem relativizace, pak je Dukova shovívavost k těmto kulturním projevům nemístná. V té souvislosti musíme také zdůraznit, že „kulturní odlišnosti“ jsou dány již způsobem pohybu těla, gesty, výrazem tváře, intonací a výslovností, vzdáleností mezi mluvčími atd. – Něco málo ze zoufalé situace farmářů odráží film *Wisdom* (1986) s Emiliem Estevezem a Demi Moorovou.

Kardinální otázka: Jaká je situace v New Orleans a hlavně v někdejší Dukeově volebním okrsku dnes? Zlepšila se, anebo se „konzervativní“ bílí museli vystěhovat?